

OSLOREGIONENS HØRINGSNOTAT til St.meld 25 (2024-2025) - Klimamelding 2035 – på vei mot lavutslippssamfunnet

Vedtak i sak 10/25, interessepolitisk utvalg 9. mai 2025

1. Innledning

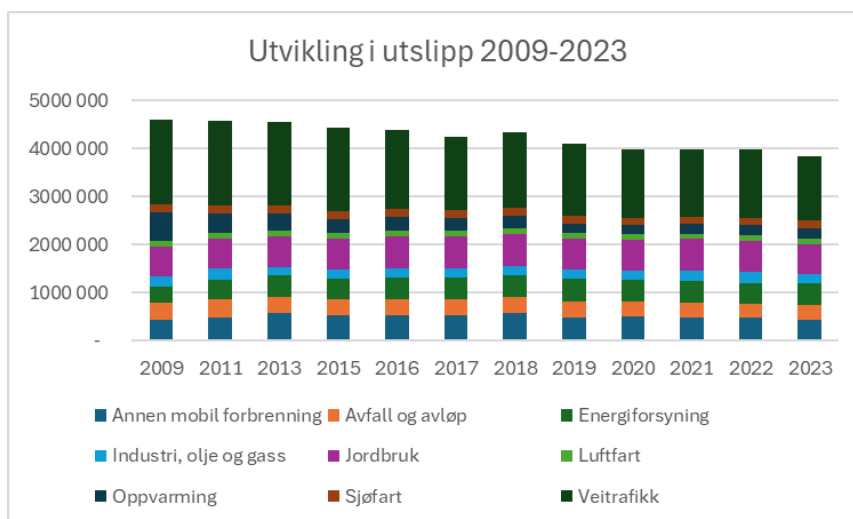
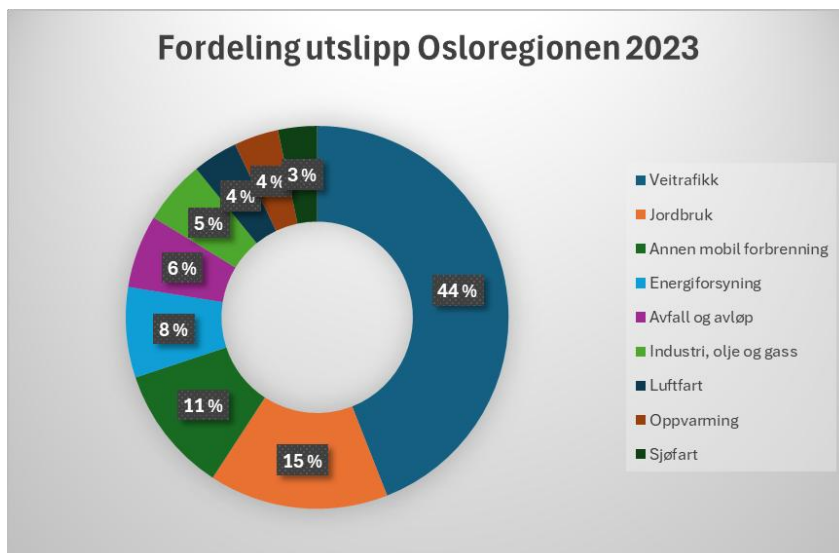
Osloregionen IPR er et strategisk samarbeid som består av 65 kommuner, inkludert Oslo kommune og medlemmer i alle østlandsfylker. Regionen har til sammen 2,3 millioner innbyggere. Kommunene i hovedstadsregionen har samlet seg som Norges største interkommunale politiske råd for å samarbeide om felles utfordringer og muligheter.

Den 29. august 2024 vedtok representantskapet i Osloregionen IPR nye strategiske føringer for 2025-2028, der visjonen er at Osloregionen skal være en bærekraftig og internasjonal konkurransedyktig region. Et hovedmål er å bli et lavutslippssamfunn mot 2050. Klima, miljø og natur er et av innsatsområdene for Osloregionen IPR for den neste 4-årsperioden. Samtidig er det også for øvrige innsatsområder og tverrgående tema i de strategiske føringene avgjørende at mål om å bli et lavutslippssamfunn er innlemmet som en del av våre aktiviteter og tiltak.

Osloregionen IPR avga i 2024 høringssvar til utredninger fra Naturrisikoutvalget og Klimautvalget 2050. Osloregionen har påpekt viktigheten av å se klima- og naturkrise i sammenheng. Det er helt sentralt å sette søkelys på hvordan naturkrisen og klimautfordringen må sees i sammenheng. De to utfordringene må derfor forstås på en helhetlig måte og adresseres sammen. I tillegg viser vi til høringssvar til NTP 2025-2036 der prioriteringene innen samferdsel også bidrar til å nå klimamål. Til sist ønsker vi å nevne en nylig igangsatt satsing i Osloregionen på energi.

Utvikling i utslippstallene i Osloregionen

De siste utslippstallene (2023-tall) fra Miljødirektoratet viser at utslippene i Osloregionen gikk ned 6,4 % fra 2022-2023. Regionens utslipp har gått ned 24 % siden 2009. Veitrafikk var den største utslippskilden i Osloregionen i 2023, med 44 % av utslippene, deretter kommer jordbruk og annen mobil forbrenning med henholdsvis 15 % og 11 % av utslippene.

2. Hovedmomenter til Klimameldingen

Interessepolitisk utvalg i Osloregionen IPR ønsker å fremheve følgende som merknader til klimameldingen:

1. **Kommunenes roller og ressurser til oppfølging.** Klimameldingen har et eget kapittel (kapittel 9) om kommunene som viktige aktører i klimaomstillingen, der det innledningen vises til kommunenes ulike roller. Her heter det at «I sine ulike roller har kommunen et stort handlingsrom og potensial for å drive med klimaarbeid.» Osloregionen IPR anerkjenner potensialet for at klimaarbeidet blir integrert i oppfølging av ulike roller og ansvar. Men vi vil samtidig adressere at kommunene er sterkt underfinansiert i forhold til sine oppgaver og ansvar. Kommunene har et ansvar for å levere gode og forsvarlige tjenester, men det krever en finansieringsmodell som reflekterer de faktiske behovene vi står overfor. Det er et stort press på kommuneøkonomien som fordrer nedskjæringer og sterkere prioritering av lovpålagte kjerneoppgaver. Samtidig er det store forventninger og krav til kommunene om å levere på klima, miljø og natur. Osloregionen IPR forventer at ytterligere krav innen natur og miljø som skal skje i kommunene må fullfinansieres med friske statlige midler.

2. **Tydelige mål og virkemidler** Det er store forventninger til kommunal sektor når det gjelder omstilling til lavutslippssamfunnet. Det er derfor svært viktig for kommunene at det settes tydelige rammer som gir forutsigbarhet, inklusive tydelige mål med tilsvarende virkemidler som gjør det mulig for å levere på forventningene. Det er derfor viktig med egne separate mål for hhv. direkte utslipp innenlands og mål for naturlig karbonlagring. Osloregionen mener det er positivt at det sies at det skal utredes «mål for utslipp som kommer fra naturinngrep».
3. **Det er positivt at Klimasats videreføres til 2030.** Osloregionen har i gjentatte høringer påpekt at dette er en viktig ordning for kommunene. Ordninger som Klimasats og Natursats mobiliserer til ekstra innsats i kommunene og samarbeid mellom kommuner som stimulerer til kompetanseutvikling og erfaringsdeling. Det er viktig at videreføringen gjøres med en forutsigbarhet om søknadsfrister og at ordningen har en viss minimumsbehandling.
4. **Behov for kompetanseheving.** Osloregionen mener det må satses på kompetanseheving og opplæring i alle sektorer i det offentlige for å oppnå klima- og naturmål innen 2030 og 2050. Her kan klimasatsordningen ivareta samarbeid for kunnskapsutvikling- og erfaringsdeling.
5. **Behov for veiledning og verktøy.** Osloregionen IPR synes det er positivt at både Miljødirektoratet og NVE jobber med veiledning til nye statlige planretningslinjer for klima og energi. Det er effektivt for kommunene og samfunnsøkonomien at verktøy og veiledninger utvikles nasjonalt eller i samarbeid i nettverk og regioner, slik at terskelen for at hver kommune tar det i bruk senkes.
6. **Behov for økt samhandling.** Osloregionen IPR har i ulike sammenheng påpekt behovet for bedre samhandling på tvers av sektorer og mellom forvaltningsnivå. I tillegg er det behov for mer samarbeid på tvers av fylkesgrensene og mellom kommunene. Dette er også avgjørende for å nå mål om å bli et lavutslippssamfunn i 2050.
7. **Areal.** Osloregionen vil påpeke at selvråderetten til kommunene står sentralt i norsk arealforvaltning, samtidig må staten gi klare rammer for kommunenes medansvar for å følge opp klima- og naturmål. Her må det også følges opp med ressurser til kommunene for å kunne ivareta rollene. Osloregionen er positiv til igangsatt arbeid med mulige endringer i plan- og bygningsloven for å styrke hensynet til natur og klima.
8. **Transport.** Osloregionen IPR har avgitt høringssvar til Nasjonal transportplan 2025-2036. Et overordnet innspill var at alle beslutninger må legges til grunn at vi i 2050 skal være et lavutslippssamfunn i 2050 og at NTP må bidra til å nå Norges forpliktelser knyttet til klima og natur. Her vil vi påpeke satsing på jernbane som kapasitetssterk klima- og miljøvennlig mobilitetsløsning. Klimameldingen trekker også fram ordningen med byvekstavgifter. Vi vil nevne at flere av de mindre og mellomstore byene i Osloregionen har transportutfordringer som kan sammenlignes med de største byområdene, men uten tilgang til de samme virkemidlene. Behovet for bypakker eller andre alternative løsninger for disse byområdene må vurderes.
9. **Energi – kraftproduksjon og nettkapasitet, samt energieffektivisering.** Klimameldingen tar opp at tilstrekkelig tilgang på utslippsfri kraftproduksjon er en viktig forutsetning for at Norge skal bli et lavutslippssamfunn i 2050 og at det er behov for økt nettkapasitet og satsing på energieffektivisering. Osloregionen er Norges største region med stort kraftunderskudd. For å dekke kraftbehov og nå klima- og industrimål, trengs det mer kraft og nett og det må arbeides med energieffektivisering og bedre utnyttelse av energisystemet. Osloregionen representerer det tettest befolkete område i Norge, og har størst behov for elektrifisering av transportsektoren.